

MRSA – kantajan puhdistushoito

Tämä ohje on tarkoitettu tulostettavaksi. Ohje sisältää täytettäviä kohtia.

MRSA-puhdistushoidon tarkoitus on vähentää MRSA-bakteerin määrää iholla ja limakalvoilla. Tämä tapahtuu bakteereita vähentävän ihonpesun, antibioottivoiteiden ja joskus antibioottien avulla sekä ympäristön siivouksella. Hoitoa käytetään vähentämään MRSA-infektion riskiä potilailla, joilla on perustaudin tai suuren leikkauksen vuoksi erityisen suuri riski saada MRSA-infektio. Sitä voidaan käyttää myös MRSA-epidemioiden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn. Terveystieteiden työntekijän MRSA-kantajuutta voidaan yrittää poistaa puhdistushoidolla.

Puhdistushoito ei aina onnistu. 30–40 prosentissa tapauksista MRSA-kantajuutta ei saada häviämään.

Mahdollinen puhdistushoito suunnitellaan yksilöllisesti. Aina ei puhdistushoitoa voida toteuttaa. Hoitavan lääkärin olisi hyvä konsultoida hygieniahoitajaa tai infektiolääkäriä hoidon aloituksesta.

1. Vartalon pesu

Koko vartalon iho pestään klooriheksidiiniliuoksella (esimerkiksi Erisept CHG® vaahto) kerran päivässä viikon ajan. Erityisesti huomioidaan napa, korvantaustat ja pakaravako.

Huomioi, että hoidon aikana ei ole suositeltavaa käyttää ihovoiteita, jotka sisältävät anionisia aineita tai akrylaatteja, sillä ne heikentävät ihopesuaineen tehoa. Desinfioidun ihopesuaineen kanssa soveltuvia ihovoiteita ovat ainakin alla luetellut perusvoiteet joita saa apteekista ilman reseptiä: Aqualan Duo, Aqualan L, Aqualan Plus, Erisan Pro Protective, Erisan Pro Perusvoide. Samanaikaista saippuan, pesunesteiden, perusvoiteiden tai shampoon käyttöä tulee välttää, sillä nämä tuotteet vähentävät klooriheksidiinin tehoa.

Kun klooriheksidiinivalmistetta käytetään ensimmäisen kerran tai epäillään herkistymistä, sen soveltuvuutta kokeillaan pienellä ihoalueella: levitä vaahtoa pienelle alueelle kyynärtaipeen alapuolelle. Mikäli ihoärsytystä (punoitusta, tuntuva kirvelyä tai ihottumaa) ilmaantuu pian levityksen jälkeen, ei tuotteen käyttöä pidä jatkaa.

2. Hiusten pesu

Hiukset pestään klooriheksidiiniliuoksella (esimerkiksi Erisept CHG® vaahto) kerran päivässä viikon ajan.

3. Suun limakalvon hoito

Purskutetaan klooriheksidiiniliuosta (esimerkiksi Corsodyl 2 mg/ml, 300 ml) kaksi kertaa päivässä viikon ajan pakkauksessa olevan ohjeen mukaan. Liuosta ei niellä vaan syljetään pois.

4. Antibioottivoide limakalvoille

Nenään ja peräaukon ympärille laitetaan mupirosiinisalvaa (esimerkiksi Bactroban Nasal® 2 %, 3 g) kahdesti päivässä viikon ajan:

- 1 cm voidetta laitetaan puhtaalla pumpulitikulla nenän toiseen sieraimen ja 1 cm voidetta toisella puhtaalla pumpulitikulla toiseen sieraimen. Nenää hierotaan voiteen laiton jälkeen noin 1 minuutin ajan.
- 1 cm voidetta laitetaan kolmannella puhtaalla pumpulitikulla peräaukon ja välilihan (perineum) ympärille.

5. Antibioottivoide iholle

Kainaloihin ja nivusten iholle laitetaan mupirosiinisalvaa (esimerkiksi Bactroban® 2 %, 15 g) kaksi kertaa päivässä viikon ajan.

6. Antibioottihoito

Antibioottihoitoa käytetään erityisesti nielun MRSA-kantajuuden yhteydessä. Käytetään aina kahta tähän MRSA-bakteeriin tehoavaa antibioottia samanaikaisesti. Antibioottihoito annetaan samanaikaisesti ihopesun ja antibioottivoiteiden kanssa. Antibioottihoidon kesto on 10 vuorokautta.

7. Hammasproteesin ja oikomiskojeiden huolto

Irtohammasproteesi ja oikomiskoje lähetetään suu- ja leukasairauksien klinikalle kuumadesinfektioon samaan aikaan kun aloitetaan ihon ja limakalvojen puhdistushoito. Proteesia voidaan käyttää vasta ihon ja limakalvojen puhdistushoidon päätyttyä.

8. Kodin siivous ja muu hygienia

Puhdistushoitoon kuuluvat myös päivittäinen kodin siivous sekä ihoa vasten olevien vaatteiden vaihtaminen päivittäin aina vartalon pesun yhteydessä. Näistä hygieniahoitaja ohjeistaa erikseen.

Näytteet

Ennen hoidon aloittamista otetaan MRSA-viljely näytteet (WEBLabissa pyyntöpaketti: MRSASevix2 tai erillisinä MRSAVi -näytepyyntöinä (4358), jolloin tilataan jokaiselle ottokohdalle oma näytepyyntö. Näytepaikat ovat nenä, nielu, ja välilihan/peräaukon alue (perineum). Lisäksi MRSA-viljely näyte virtsakatetripotilalta.

Seurantanäytteinä otetaan MRSA-viljelyt (nenä, nielu, perineum) 1 ja 2 viikkoa hoidon loppumisen jälkeen. Lisäksi viljelynäytteitä otetaan seurannassa 1, 3, 6 ja 12 kuukauden kuluttua hoidon loppumisesta. Jatkoseurannasta sovitaan infektiolääkärin kanssa tapauskohtaisesti.

Terveydenhuollon työntekijä voi olla potilastyössä puhdistushoidon aikana.

Ennen antibiootihoidon aloitusta on hyvä tarkistaa verenkuvat sekä maksa- ja munuaisarvot.

MRSA-puhdistushoito aikataulu

Laboratoriokokeet:

_____ (pvm) MRSA-Vi (näytteet: nenä, nielu ja perineum)

_____ (pvm) verikokeet, (ravinnotta)

Puhdistushoidon toteuttaminen:

Antibiootihoidon annetaan yleensä hoidon päivinä 1-10 ja paikallishoidot päivinä 4-10

paikallishoito _____ – _____ (pvm)

antibiootihoidon _____ – _____ (pvm)

antibiootin nimi ja annos _____

antibiootin nimi ja annos _____

Seurantanäytteet (MRSA-Vi –näytteet nenästä, nielusta ja perineumista) otetaan yllä olevan puhdistushoidon loppumisen jälkeen seuraavasti:

1. Seurantanäyte: _____ (pvm, 1 viikon kuluttua)
2. Seurantanäyte: _____ (pvm, 2 viikon kuluttua)

Muiden seurantanäytteiden osalta sovitaan ajankohdat erikseen hygieniahoitajan kanssa.

Verikokeille ja MRSA -viljelynäytteille voi mennä omaan terveyskeskukseen.

MRSA-näytteet otetaan seuraavista paikoista: nenä, nielu, perineum, tarvittaessa virtsa katetripotilaalta. Näytteenottoon on hyvä varata aika etukäteen. TYKSLAB toimipisteet löytyvät piirin sairaaloista sekä useimpien kuntien terveyskeskuksista. Ajan voi varata puhelimitse 02 313 6321 ma-pe klo 7.00–14.30 tai internetissä www.tykslab.fi TYKSLABin maksuttomalla ajanvarausohjelmalla.

Lisätietoja: Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Infektioidentorjuntayksikkö

puhelin 02 313 3273